

Opinionsgruppen för säker slutförvaring

2007-06-18

Synpunkter på förslaget om sammanslagning av SKI och SSI

Opinionsgruppen för säker slutförvaring Oss i Östhammars har arbetat i tio år med frågan om slutförvar av radioaktivt avfall och tillsynsmyndigheterna SKI och SSI:s kompetens och verksamhet har utgjort en viktig resurs i det arbetet.

Vi har sett Statens kärnkraftinspektion SKI i första hand som en ren teknisk myndighet vars roll i första hand har varit att sköta tillsynen av byggen och drift av kärntekniska anläggningar. SSI har vi sett som den av myndigheterna som arbetar med frågor som ligger närmast våra egna - det långsiktiga skyddet av miljön.

Vår erfarenhet är att allmänheten har haft ett mycket stort förtroende för myndigheternas arbete och roll och en stark tilltro till deras tillsynsverksamhet. Detta förtroende har möjligen i vissa avseenden inte har varit helt berättigat, i det att det förväntade i bland inte har legat inom myndigheternas uppdrag och att myndigheterna ibland inte har utnyttjat sitt mandat fullt ut.

Dessa aspekter av myndigheternas arbete har tidigare behandlats ibland annat i Riksrevisionsverkets rapport RRV 1995:22, *Producentansvar och statlig tillsyn*. Vi vill erinra om denna rapports slutsatser och menar att även dessa måste läggas till det underlag som utgör grunden för en sammanslagning av myndigheterna.

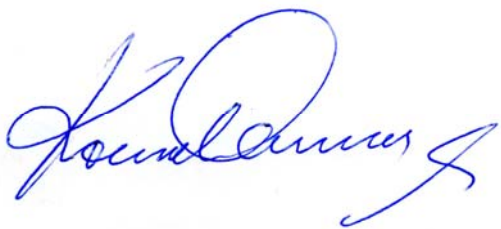
Vi har sett att SKI i sin granskningsroll har stått kärnkraftindustrin och avfallsbolaget SKB AB nära, till skillnad från SSI som har intagit en mer tydlig oberoende hållning till den de är satta att granska. Detta har varit tydligt bland annat i samband med granskningsarbetet av Fud-programmen, där SKI som vi ser det i flera avseenden har mjukat upp kritiska synpunkter från SSI i granskningssammanställningarna till regeringen, och i granskningen av avfallsbolagets alla rapporter som rör strålskyddet och den långsiktiga säkerheten. SKI:s allt för starka band till kärnkraftsindustrin har blivit uppenbar i samband med Forsmarkshändelserna de senaste åren och det ser vi som en uppenbar risk inför en eventuell sammanslagning.

Vi noterar att det i beskrivningen av förutsättningarna för en sammanläggning sägs att det ska ske en ökad satsning på tillsyn, vilket gläder oss.

Vår förhoppning är att en eventuell sammanslagning och en genomgång av myndighetens roll kommer att innebära ett tydligare mandat att vara oberoende från industrin, att agera kraftfullare mot brister som uppdagas och att det tillförs resurser så att myndigheten kan leva upp till allmänhetens och politikernas förtroende.

Vår uppmaning till utredaren och tilltänkta verksamhetschefen är att i första hand lyssna på SSI så att deras syn på en oberoende granskningsfunktion blir norm i den nya organisationen.

Oss stöder sammanläggningen av SKI och SSI under förutsättning att båda myndigheterna så önskar och att ovanstående beaktas.

Kenneth Gunnarsson
Ordförande i Oss